

Voor dit examen zijn maximaal 67 punten te behalen; het examen bestaat uit 33 vragen. Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Bij dit examen hoort een boekje met informatie. Op de eerste pagina zijn de te gebruiken formules opgenomen voor de vragen 1, 6, 14 en 19. Voor de uitwerking van vraag 12 is een bijlage toegevoegd.

Als bij een vraag een verklaring, uitleg of berekening gevraagd wordt, worden aan het antwoord meestal geen punten toegekend als deze verklaring, uitleg of berekening ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Opgave 1

In deze opgave wordt geen rekening gehouden met btw.

Wetering N.V. kocht op 1 januari 1998 een vrachtauto voor € 60.000,-. De bijkomende kosten waren € 4.000,-. De vrachtauto heeft een levensduur van 5 jaar. Na 5 jaar is de geschatte restwaarde € 19.200,-. Wetering N.V. schrijft op haar vaste activa af met een vast percentage van de aanschafprijs. Over delen van een jaar wordt naar evenredigheid afgeschreven.

- 2p **1** Bereken de jaarlijkse afschrijving van de op 1 januari 1998 gekochte vrachtauto (zie formuleblad).
- 1p **2** Bereken het jaarlijkse afschrijvingspercentage op deze vrachtauto.
- 2p **3** Bereken de boekwaarde van de vrachtauto op 1 november 2001.

Opgave 2

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 1 tot en met 4 en een bijlage die nodig is om vraag 12 te beantwoorden. In informatiebron 1 is de balans en de resultatenrekening van Kronan Holland VOF opgenomen. In informatiebron 2 staan de verkoop- en inkooprijzen van de fietsen en de accessoires van Kronan Holland VOF. In informatiebron 3 staat de verdeling van het aantal Nederlandse leerlingen/ studenten gerangschikt naar schoolsoort en leeftijdscategorie. In informatiebron 4 staan de verwachte financiële gevolgen voor Kronan Holland VOF van de marketingstrategie die gericht is op Nederlandse studenten.

Jorrit Kreek en Jehudi van de Brug zijn de vennoten van Kronan Holland VOF, de Nederlandse agent van het Zweedse fietsenmerk Kronan. De jonge onderneming heeft een aantal jaren van snelle groei achter de rug.

De activiteiten van Kronan Holland VOF zijn in bepaalde opzichten karakteristiek te noemen:

- Het assortiment bestaat uit Zweedse legerfietsen met bijbehorende accessoires. De fietsen worden vooral gekenmerkt door stevigheid en felle kleuren. Ook sommige accessoires, zoals een nummerbord en een voordrager, zijn opvallend.
- Door de lage verkoopprijs concurreert Kronan Holland VOF met goedkope fietsen uit de warenhuizen en zelfs met de tweedehands markt (zie voor de verschillende prijzen informatiebron 2).
- De fietsen en accessoires worden uitsluitend op bestelling geleverd. De bestelling kan geplaatst worden in de showroom of via de Kronan-website. Enkele weken na de bestelling wordt de fiets aan huis afgeleverd.
- Mede door handig free publicity (o.a. Nova, NRC Handelsblad en de Volkskrant) te zoeken, groeiden de afgelopen jaren zowel de omzet als de nettowinst. Daarnaast probeert Kronan Holland VOF door middel van de internetsite en het organiseren van evenementen (o.a. Vondelpark-picknicks, popconcerten) een band te creëren met haar afnemers.

Kronan Holland VOF besluit te onderzoeken of een geconcentreerde marketingstrategie mogelijk is, waarbij de marketinginspanning gericht wordt op het segment dat bestaat uit HBO- en universiteitsstudenten tot en met 24 jaar.

Kronan Holland VOF overweegt om te adverteren in het blad Spits, een gratis blad voor metro-, tram- en treinreizigers. Doordat 80% van de Spitslezers jonger dan 40 jaar is, wordt in één keer een groep van ruim 200.000 'young urbans' bereikt. Deze young urbans werken of studeren en hebben geld over voor kleding, lekker eten en drinken, uitgaan, vakantie, sport, enz.

Studenten krijgen de mogelijkheid om tegen inlevering van een Kronanbon, die in Spits gepubliceerd wordt, een Kronan-actiefiets (heren- of damesuitvoering) te bestellen tegen een speciale prijs. Bij de bestelling van een actiefiets dient de student het collegekaartnummer te vermelden.

In verband met risico's die aan geconcentreerde marketingstrategie verbonden zijn stelt Kronan Holland VOF de onderstaande twee voorwaarden om het plan uit te voeren:

- de doelgroep moet minimaal 2% van de totale bevolking zijn;
- de verwachte rentabiliteit van het gemiddeld eigen vermogen over 2001 moet meer dan 50% bedragen.

Volgens de balans (*zie informatiebron 1*) van Kronan Holland VOF bedraagt de waarde van de voorraad goederen op 31 december 2000 € 3.200,-. In vergelijking met de gemiddelde tweewielersspeciaalzaak kan men spreken van een zeer geringe voorraadwaarde.

- 2p **4** Geef een verklaring waarom bij Kronan Holland VOF de balanswaarde van de voorraad goederen geringer zal zijn dan bij de gemiddelde tweewielersspeciaalzaak.
- 2p **5** Noem een materiële en een immateriële producteigenschap van de Kronanfiets.
- 2p **6** Bereken de rentabiliteit van het gemiddeld eigen vermogen over 2000 (*zie formuleblad*). Antwoord in tenminste één decimaal.

Kronan Holland VOF hanteerde over 2000 voor alle producten dezelfde brutowinstopslag.

- 2p **7** Bereken met behulp van informatiebron 2 de brutowinstopslag van Kronan in procenten van de inkoopprijs. Het percentage afronden op gehele procenten.
- 1p **8** Noem een risico dat verbonden is aan geconcentreerde marketing.
- 1p **9** Noem een reden waarom Kronan Holland VOF mag veronderstellen dat de doelgroep die zij wil bereiken het blad Spits leest.

Studerende Spitslezers krijgen de mogelijkheid een Kronan-actiefiets te bestellen voor een prijs van € 249,95 inclusief btw. De actiefiets bestaat uit een dames- of herenfiets inclusief een pomp, een voordrager en een veiligheidsslot.

- 2p **10** Bereken hoeveel procent korting, uitgedrukt in procenten van de totale normale verkoopprijs, de studerende Spitslezers krijgen indien zij gebruik maken van de aanbieding. Antwoord in tenminste één decimaal.
- 3p **11** Bereken met behulp van informatiebron 3 of de doelgroep HBO- en universiteitsstudenten tot en met 24 jaar voldoet aan de voorwaarde van 2% van de totale bevolking.

Als Kronan Holland VOF in 2001 door middel van advertenties in het blad Spits actiefietsen gaat verkopen aan studenten geeft dat financiële gevolgen. De verwachte financiële gevolgen staan in informatiebron 4.

Veronderstel bij de beantwoording van vraag 12 dat deze verwachtingen echt gerealiseerd worden.

- 10p **12** Bereken met behulp van de informatiebronnen 1, 2 en 4 of Kronan Holland VOF door de advertenciacampagne in Spits haar rentabiliteitsdoel van 2001 zal bereiken. Vul daartoe de bijlage in die bij deze vraag hoort.

Opgave 3

In deze opgave wordt geen rekening gehouden met btw.

Een groothandel koopt en verkoopt uitsluitend het product Gloro. De verwachte inkoopprijs van Gloro is € 8,- per fles en de variabele bedrijfskosten zijn € 2,- per fles. De constante bedrijfskosten zijn € 120.000,- per jaar en zijn gelijkmatig over het jaar verdeeld. Voor de bepaling van de verkoopprijs van een fles Gloro gebruikt de groothandel een brutowinstopslag van 80% van de inkoopprijs.

Voor het derde kwartaal van 2001 wordt een afzet van 20.000 flessen Gloro verwacht.

- 1p **13** Bereken de verkoopprijs van een fles Gloro.
3p **14** Bereken voor deze groothandel de break-evenomzet per jaar (*zie formuleblad*).
3p **15** Bereken voor deze groothandel de verwachte nettowinst voor het derde kwartaal van 2001.

Opgave 4

De directie van postorderbedrijf Losman B.V. heeft de Ondernemingsraad (OR) uitgenodigd voor een vergadering op 10 mei 2001. Een van de agendapunten is het voorgenomen besluit van de directie om te fuseren met een ander postorderbedrijf. Uit de toelichting op dit agendapunt blijkt dat de directie een advies van de OR vraagt over het voorgenomen fusiebesluit.

Tijdens de vergadering van 10 mei deelt de OR de directie mee dat zij van mening is dat de gegevens die de directie tot nu toe verstrekt heeft te summier zijn. De OR wil onder andere weten wat de mogelijke gevolgen van de fusie zijn voor het personeel. De directie zegt de OR toe deze gegevens op korte termijn te zullen verstrekken.

- 1p **16** Met welk doel is de Wet op de Ondernemingsraden in het leven geroepen?
1p **17** Wanneer is een onderneming wettelijk verplicht om een OR in te stellen?
3p **18** Welke drie bevoegdheden (rechten) van de OR worden in bovenstaande beschrijving van Losman B.V. aan de orde gesteld? Licht het antwoord toe met behulp van bovenstaande tekst.

Opgave 5

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 5 tot en met 8. In informatiebron 5 is de balans van Brunel op 31 december van de jaren 1997 en 1998 opgenomen en in informatiebron 6 de winst- en verliesrekening van 1997 en 1998, terwijl informatiebron 7 betrekking heeft op de winstcijfers van het eerste halfjaar van 1999 en van het eerste halfjaar van 1998 en informatiebron 8 op de winstprognoses van 1999.

Beleggingsclub Pecunia uit Hoorn heeft in juni 1997 een flink pakket aandelen gekocht van detacheringsbureau Brunel International N.V. (= Brunel). Bij de aankoop van deze aandelen heeft de door Brunel geformuleerde doelstelling een grote rol gespeeld. Volgens deze doelstelling moet Brunel in 2002 een omzet van € 450 miljoen halen en moet in 2002 het bedrijfsresultaat 12% van de omzet zijn.

Brunel is werkzaam op een zeer dynamische markt. Brunel houdt zich onder andere bezig met detachering van personeel bij andere ondernemingen, werving en selectie van personeel en het inzetten van personeel op projectbasis bij verschillende soorten organisaties. Het betreft hier over het algemeen hoog gekwalificeerd personeel in de marktsegmenten accountancy, informatietechnologie, engineering en energie. Op deze markt is de vraag naar arbeid veel groter dan het aanbod. Op deze krapte wordt onder andere ingespeeld door een intensieve begeleiding en scholing van de medewerkers.

Iedere twee weken heeft beleggingsclub Pecunia op dinsdagavond een bijeenkomst waarin onder meer over aan- en verkoop van de aandelen gesproken wordt. Tijdens deze bijeenkomsten bekijken de leden van Pecunia de solvabiliteit, de rentabiliteit, de omzet- en winstontwikkeling en de toekomstverwachting van verschillende ondernemingen. Bij de beoordeling van de onderzochte ondernemingen hanteert Pecunia de volgende normen:

- de rentabiliteit van het eigen vermogen moet meer dan 15% bedragen;
- de solvabiliteit, berekend als verhouding totaal vermogen/vreemd vermogen moet meer dan 2 zijn.

In het geval van Brunel volgt Pecunia tevens of de ontwikkeling van omzet en bedrijfsresultaat in overeenstemming zijn met de door Brunel geformuleerde doelstelling.

De leden van Pecunia hebben met behulp van informatiebron 5 en 6 berekend dat:

- Brunel in 1997 en 1998 voldoet aan de rentabiliteitsnorm;
- Brunel in 1997 voldoet aan de solvabiliteitsnorm;
- uitgaande van de omzet van 1998, de omzet jaarlijks met 18% moet toenemen (steeds ten opzichte van het daaraan voorafgaande jaar) om de in de geformuleerde doelstelling genoemde omzet van € 450 miljoen, te halen.

- 3p **19** Laat door middel van een berekening zien dat de solvabiliteit van Brunel op 31 december 1998 voldoet aan de door Pecunia gestelde norm (*zie formuleblad*). Antwoord in tenminste één decimaal.
- 2p **20** Heeft een uitgifte van aandelen altijd een positieve werking op de solvabiliteit? Motiveer het antwoord.
- 1p **21** Heeft Brunel in 1998 aandelen uitgegeven? Motiveer het antwoord.
- 2p **22** Maak met een berekening duidelijk dat uitgaande van de omzet van 1998 de beloofde omzet van € 450 miljoen in 2002 bereikt zal worden met de bovengenoemde jaarlijkse omzetgroei van 18%.

De presentatie van de halfjaarcijfers 1999 van Brunel in september 1999 en berichten in de pers veroorzaken teleurstelling bij de leden van Pecunia. Hoewel de nettowinst op € 7,8 miljoen uitkwam daalde de beurskoers van het aandeel Brunel. Sommige leden zetten vraagtekens bij de haalbaarheid van de door Brunel geformuleerde doelstelling. Anderen zien in de verlaging van de winstprognose een reden om tot verkoop van de gekochte aandelen over te gaan. Bij de discussie die ontstaat over het aanhouden of verkopen van de aandelen Brunel gaat het ook om de vraag of de tegenvallende winst structureel of incidenteel van aard zal zijn.

De leden van Pecunia hebben besloten om de aandelen Brunel te verkopen als één van onderstaande situaties zich voordoet:

- het bedrijfsresultaat uitgedrukt in een percentage van de omzet in het eerste halfjaar van 1999 gedaald is ten opzichte van het eerste halfjaar van 1998;
- de omzetstijging in 1999 ten opzichte van 1998 minder is dan 18%;
- de nettowinst in het tweede halfjaar van 1999 naar verwachting lager is dan die van het eerste halfjaar van 1999.

Maak bij het beantwoorden van vraag 23 tot en met 27 ook gebruik van informatiebronnen 7 en 8.

In informatiebron 7 worden de cijfers van het eerste halfjaar van 1999 vergeleken met die van het eerste halfjaar van 1998 en niet met de cijfers van het tweede halfjaar van 1998.

- 1p **23** Geef een reden waarom in het algemeen de cijfers van het eerste halfjaar niet vergeleken worden met de cijfers van het tweede halfjaar dat daaraan voorafgaat.
- 2p **24** Bereken het bedrijfsresultaat als percentage van de omzet voor zowel het eerste halfjaar 1998 als het eerste halfjaar 1999. Antwoord afronden op tenminste één decimaal.
- 2p **25** Bereken hoe groot de omzet van Brunel over het tweede halfjaar van 1999 zal moeten zijn om de omzetstijging in 1999 van 18% per jaar te halen.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

- 2p **26** Noem twee mogelijke redenen waarom voor Brunel de te verwachten nettowinst over het tweede halfjaar 1999 lager zal zijn dan de nettowinst van het eerste halfjaar van 1999. Motiveer het antwoord met behulp van gegevens uit de informatiebronnen.
- 1p **27** Zal Pecunia de aandelen Brunel verkopen? Motiveer het antwoord.

Opgave 6

Jan Beremans heeft op 1 augustus 1994 een bedrag van € 43.000,- op een spaarrekening gezet bij de ING-bank in Enkhuizen. Deze bank vergoedt 0,4% per maand (samengestelde interest). Vanaf 1 januari 1998 verlaagt deze bank de interest naar 0,35% per maand.

De interest wordt steeds aan het eind van de maand bijgeschreven.

In verband met de aankoop van een zeiljacht voor € 73.500,- neemt Beremans op 1 september 2000 het spaarbedrag inclusief de bijgeschreven interest bij de bank op.

- 2p **28** Bereken de eindwaarde op 1 september 2000 van het door Jan Beremans op 1 augustus 1994 op de spaarrekening gestorte bedrag.
- 2p **29** Bereken het totale interestbedrag dat op deze spaarrekening in de eerste acht maanden van 2000 is bijgeschreven.
- 2p **30** Bereken welk bedrag op 1 januari 1998 op de spaarrekening van Jan Beremans had moeten staan om op 1 september 2000 over een tegoed van € 73.500,- te kunnen beschikken.

Opgave 7

Naar aanleiding van onderstaande advertentie van Eurosnel wil de heer Pausen bij Eurosnel € 60.000,- lenen. De lening wil hij volgens het in de advertentie opgenomen schema in 20 jaar aflossen.

advertentie

TWEEDE HYPOTHEKEN (Ongeacht de verkoopwaarde)					
● 50% notariskosten vergoed! ● <u>Géén</u> taxatiekosten ● <u>Géén</u> afsluitprovisie!					
Bedrag in handen	Effectieve rente Op jaarbasis	120 mnd terug te bet.	180 mnd terug te bet.	240 mnd terug te bet.	360 mnd terug te bet.
€ 25.000,-	7,2%	€ 289,-	€ 223,-	€ 192,-	€ 165,-
€ 40.000,-	7,2%	€ 462,-	€ 357,-	€ 308,-	€ 264,-
€ 60.000,-	7,2%	€ 694,-	€ 536,-	€ 462,-	€ 396,-
€ 80.000,-	7,2%	€ 925,-	€ 715,-	€ 616,-	€ 528,-

- 1p **31** Bepaal voor Pausen het maandelijks te betalen bedrag voor de lening van € 60.000,-.
- 1p **32** Is er sprake van een lineaire lening of van een annuïteitenlening. Motiveer het antwoord.
- 1p **33** Moet de geldnemer enige vorm van zekerheid bieden aan de geldgever? Motiveer het antwoord.

Einde